ACN, 09/12/20

El Govern declara l'església de Sant Esteve de Guils Bé Cultural d'Interès Nacional en la categoria de Monument Històric

Es defineix un entorn de protecció al voltant del temple per garantir la preservació de tots els seus valors culturals

ACN Guils de Cerdanya .- El Govern ha aprovat, a proposta del Departament de Cultura, declarar Bé Cultural d'Interès Nacional, en la categoria de Monument Històric, l'església de Sant Esteve de Guils, al municipi de Guils de Cerdanya, i n'ha delimitat un entorn de protecció. L'aprovació es materialitza després que s'hagin complert tots els tràmits preceptius que estableix la Llei del patrimoni cultural català i dels informes favorables del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i de l'Institut d'Estudis Catalans. La declaració com a BCIN, que queda inscrita en el registre corresponent, permet un seguit de mesures de control i manteniment dels béns en qüestió i exigeix un control i supervisió per part de Cultura de qualsevol actuació que s'hi vulgui fer.

L'església de Sant Esteve de Guils està ubicada al sud-est de la població de Guils de Cerdanya, en el límit entre el poble i els prats de pastura, i amb el cementiri situat davant de la façana principal. De l'indret d'Eguils (en la seva denominació medieval) se'n té constància documental en l'acta de consagració de Santa Maria de la Seu d'Urgell, document datat del 819, tot i que sembla que va ser redactat a la finals del segle X. L'església va ser consagrada el 1042, però l'actual es va construir durant el segle XII i es va reformar posteriorment en diverses ocasions.

El monument és un clar exemple de tipologia d'església d'una sola nau, absis semicircular amb volta apuntada de pedra sustentada per murs de carreus de pedra granítica. Posteriorment, s'hi van adossar dues capelles laterals a la zona del transsepte. La coberta és de dues aigües, coronada amb lloses de pissarra, en la qual es poden observar els recrescuts de nivell. La situació d'aquest monument configura una imatge paisatgística d'interès dins el marc urbà, territorial i comarcal que li dona suport.

La definició d'un entorn de protecció al voltant de l'església es presenta com el millor instrument per garantir la pervivència dels seus múltiples valors culturals en les millors condicions possibles. Es tracta d'evitar que l'alteració d'aquest entorn, entès com l'espai que dona suport ambiental al bé, pugui afectar els valors, la contemplació o l'estudi del monument històric. Per això, entre altres aspectes, cal que en aquest àmbit es vetlli per la visualització correcta del bé i

per la integració harmònica de les possibles edificacions, instal·lacions o usos que s'hi puguin establir en el futur.

L'església de Sant Esteve de Guils està situada al nucli urbà. A la mateixa parcel·la de l'església, al carrer Gomà número 13, s'hi troben les edificacions de la rectoria. A la parcel·la adjacent, al sud, s'hi ubica el cementiri, finca número 11 del mateix carrer Gomà. Les raons de la inclusió d'aquestes finques a l'entorn són històriques, ja que formen part de la mateixa església des dels seus inicis.

Les façanes nord i est de l'església s'obren cap al carrer Gomà, i tenen com a finques confrontants les finques número 12 i 14 del carrer Gomà, a l'est, i les finques número 1, 2 i 3 de la Travessera de Dalt, al nord. Les raons de la seva inclusió són la proximitat a l'església i les visuals que es generen del monument.

Així mateix, queda inclosa dins de l'entorn la finca número 9 del carrer Gomà - adjacent al cementiri- ja que des de l'alçada de la façana sud de l'església es generen visuals conjuntes amb aquesta i amb les cobertes i façanes posteriors dels edificis situats en aquesta finca. A la banda sud queden incloses diverses parcel·les de finques de prats de pastura sense edificacions, que estan davant del cementiri i a la façana sud de l'església i que permeten la percepció del monument i el seu entorn sense interferències.